

KORUNAN ALANLARDA DOĞA TURLARI VE DİĞER ALAN KULLANIMLARI İÇİN UYULMASI ZORUNLU KURALLAR

- 1- Doğa turları Ülkemizin tüm doğal alanlarını gezmek, görmek, tanımak ve tanıtmak gibi amaçlarla organize olarak düzenlenen etkinlikler olup; kaynakların sürdürülebilirliği, etkin yönemi ve korunması, ziyaretçi güvenliği ile birlikte ziyaretçilerin yönlendirilmesi, ziyaretçi ihtiyaç ve beklentilerinin karşılanabilmesi amacıyla her türlü etkinlik düzenleyicileri, idareden izin almak zorundadır.
- 2- İzin başvuruları şahsen ve posta, fax, elektronik posta ile Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğüne veya İl Müdürlüklerine yapılır, başvurular 10 (on) iş günü içerisinde sonuçlandırılır.
- 3- Tur öncesinde “doğada uyulması gereken kurallar” etkinliği düzenleyenler tarafından katılımcılara/ziyaretçilere dağıtılır ve kurallara uyulması sağlanır.
- 4- Korunan alanlar içerisinde nadir, endemik, nesli tehlikede veya tehlikeye düşebilecek doğal bitki türlerine hiçbir şekilde zarar verilemez. Bu türler toplanamaz, sökülemez ve bazı parçaları kesilemez, yabani hayvanların yumurtaları toplanamaz ve yuvaları bozulamaz.
- 5- Nesli tükenme tehlikesi altında olan türlerin kesin koruma altına alındığı alanlarda ve genel güvenlik açısından girilmesi sakıncalı bölgeler ve yerlerde turlara izin verilemez.
- 6- Tur gezileri esnasında kuşlara zarar verecek faaliyetlerde bulunulamaz (Bireyler rahatsız edilemez, yuva ve yavrulara dokunulamaz ve hiçbir gerekçe ile doku ve kan örnekleri alınamaz). Kuşların üreme dönemlerinde kuş gözlemi yapılamaz ve görüntü alınamaz.
- 7- Profesyonel amaçlı fotoğraf ve film çekimleri Bakanlıktan gerekli izinler alınmadan yapılamaz.
- 8- Yabancı ziyaretçiler için Türkiye’de av turları, fotoğraf ve film çekimleri ile av yaban hayvanı gözlem turları yaptıracak seyahat acenteleri Bakanlıktan av turizm belgesi almak zorundadırlar.(4915 sayılı yasanın 15. Maddesi)
- 9- Turlarda, fotoğraf ve film çekimlerinde uygulanacak ücretler ve süreler her yıl başında Genel Müdürlükçe belirlenir ve duyurulur.
- 10- Turlar sırasında görülen veya karşılaşılan yaban hayvanları ürkütülemez ve takip edilemez. Tur güzergahı, görülen hayvanın gittiği yönde olması durumunda uygun bir süre beklenilir ve yaban hayvanını ürkütecek, rahatsız edecek kadar yaklaşmamaya özen gösterilerek daha yavaş bir şekilde güzergaha devam edilir.
- 11- Ziyaretçi güvenliği için İdare gereken uyarıyı yapar ve diğer gereken önlemler etkinliği düzenleyenler tarafından alınır.
- 12- Her ne suretle olursa olsun, ziyaretçiler ürettikleri çöpleri geri götürmek zorundadırlar.
- 13- Turlar sırasında gürültü yapılması ve yüksek sesli müzik dinlenilmesi yasak r.
- 14- Alanları kirletici, floraya zarar verici ve faunayı rahatsız edici hiçbir etkinlikte bulunulamaz.
- 15- Alanlarda ateş yakılamaz.
- 16- Yaban hayat tahrip edilemez.
- 17- Korunan alanların özelliklerinin kaybolmasına veya değiştirilmesine sebep olan veya olabilecek her türlü müdahaleler ile toprak, su ve hava kirlenmesi ve benzeri çevre sorunlarına neden olacak iş ve işlemler yapılamaz.
- 18- Korunan alanlarda sertifikalı “Alan Kılavuzu” bulunması durumunda ziyaretçilerin alan

kılavuzları ile birlikte sahayı ziyaret etmeleri zorunludur. Ancak, günübirlik kullanım alanları ile planda tanımlanan mutlak koruma zonu dışındaki alanlar yine tanımlanan kurallar çerçevesinde gezilebilir.

- 19-** Mutlak korunması gerekli alanlarda ve planlarda yer alan mutlak koruma zonlarındaki doğal kaynakların insan etkisi olmaksızın doğal halinde bırakılması öngörüldüğünden, idarenin bilgisi dışında alanların kullanımı ve ziyaretçilerin gelişigüzel alanda dolaşımı kesinlikle yasak r.
- 20-** Korunan alanlarda ziyaretçiler, belirlenen bölgeler ve gzerghlar dışına çıkamazlar (Bu husus hem kaynak değerlerinin korunması hem de ziyaretçi güvenliği açısından önemlidir).
- 21-** Alanların kullanma ve yararlanma şartları ve seviyesi idarece belirlenir ve "taşıma kapasitesi"nin dışına çıkılamaz.
- 22-** Planlı alanlarda ziyaretçi yöne mi, alandaki ziyaretçi kullanımları vb. uygulamalar hazırlanan planlar kapsamında uygulanır ve plan kararları dışına çıkılamaz.
- 23-** Tur güzergahının ne şekilde (taşıt, yaya vb.) gezilebileceği alanların uzun devreli gelişme planları ve yöne m planlarında tanımlanmaktadır. Plan kararları dışındaki araçlar kullanılamaz. Yne m planına haiz olmayan alanlarda idarece uygun görülecek çevreye zarar vermeyecek araçlar kullanılmalıdır.
- 24-** Korunan alanlarda koruma, yönetim, araştırma, ziyaretçi bilgilendirme ve yönlendirmeye yönelik hizmet ve tesislerin bu alanlar için yapılan planlar doğrultusunda minimum olumsuz etki oluşturacak şekilde gerçekleştirilmesi öngörülür ve uygulama planları ile gerçekleştirilir.
- 25-** Sulak alanlarda su rejimini etkileyecek hiçbir faaliyette bulunulamaz.
- 26-** Sulak alanlara hangi amaçla olursa olsun yabancı tür atılamaz, bırakılamaz ve sulak alanlardan tür toplanamaz.
- 27-** Bu kurallar Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü 2007/1 Genelgesi uyarınca hazırlanmış olup genelge hükümlerine aykırı hareket edenlere "2872 sayılı evre Kanunu"nda öngörülen cezalar uygulanır. Seyahat acenteleri ve diğer tüzel kişiler hakkında 6831 sayılı Orman Kanunu ile 1330 sayılı Su rnleri Kanunu'nda yasaklanan fiillerin 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu'nun uygulandığı yerlerde işlenmesi halinde, cezalar bir misli artırılarak uygulanır. Sürdürülebilir av ve yaban haya yöne mi ve korunan alanların kaynaklarının sürdürülebilirliği, etkin yöne mi, korunması, gelecek nesillere aktarılması ve ziyaretçi güvenliği ile birlikte korunan alanlara gelen ziyaretçilerin izlenmesi ve yönlendirilmesi ile ziyaretçi ihtiyaçlarının ve beklentilerinin tanımlanabilmesi açısından yukarıda belirtilen kuralların eksiksiz uygulanması önem arz etmektedir.

MÜZE ZİYARETİNDE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

- Girişlerde, eğer gerekiyorsa mutlaka kimlik ibraz etmek.
- Tarihi eserlere zarar gelmemesi için flaş kullanmadan fotoğraf çekmek
- Grup halinde yapılan gezilerde, yetkililere gezi onayını onlar istemeden ve beklemeden göstermek.
- Grup halindeki ziyaretlerde, gruptan ayrılmamak.
- Görevlilerin uyarılarına ve müze içerisinde asılı olan ziyaret kurallarına uymak.
- Eserlere zarar vermemek ve hiçbir şekilde dokunmamak.
- Gezi sırasında başkalarını rahatsız edici davranışlardan kaçınmak. Yüksek sesle konuşmamak, yiyecek-içecek ile müzeye girmemek.
- Eserler hakkında bilgisine başvurduğumuz görevliye teşekkür etmek.

Karbon ayak izinizi azaltmak için neler yapabilirsiniz

Yürüyün ya da bisiklete binin.

İhtiyacınız kadar yiyecek tüketin.

Gereksiz su tüketiminden kaçının

Gereksiz temizlik kimyasal tüketiminden kaçınınız

Gereksiz ışıkları söndürün.

Atıkları geri dönüşüm veya yeniden kullanım için atık kutularına atın.

Çamaşırlarınızı kurutucu kullanmak yerine asarak kurutun.

Her gün daha fazlasını yaparak canlılığı ve doğayı koruyun!

UYULMASI GEREKEN KURALLAR

Cami veya mescitte

- Temiz elbise ve düzgün kıyafetle girmeliyiz.
- Kapalı giyinmeye özen göstermeliyiz.
- Ayaklar ve çoraplar kirli olarak camideki halı ve kilimlere basmamalıyız.
- Bağırıp çağırmamalı yüksek sesle konuşmamalıyız.

Kültürel yerlerde

- Yüksek sesle ve argo sözlerle konuşmamalıyız.
- Kültürel alanlardaki arkeolojik ve kültürel eserlere zarar vermemliyiz.
- Başkalarını rahatsız edici davranışlardan sakınmalıyız.

Toplu taşıma araçlarında

- Yaşlı, çocuklu, engelli ve hamilelere her zaman binerken öncelik, seyir halinde oturacak yer ve inerken varsa yüklerine, engelli ise engel durumuna göre yardımcı olmalıyız.
- Her zaman ön kapıdan binip arka kapıdan inmeliyiz.
- Metro otobüs tranvay ve benzeri duraklı araçlarda inilecek duraktan önce hazırlığımızı yapıp zamanında araçtan inmeliyiz.

Doğal alanlarda

- Çevreyi temiz tutmalıyız, çöpleri yere atmamalıyız.
- Ağaç ve bitkilere zarar vermemliyiz.
- Evcil hayvanların peyzaj alanlarına zarar vermemliyiz.
- Çocukları yeşil alanların korunması ile ilgili bilgilendirmeliyiz.

Ziyaretiniz süresince içinde bulunduğunuz doğal çevreyi koruma çabalarımıza destek olmak için, doğa dostu (ekolojik) ürünler kullanmayı tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz.

Karbon ayak izinizi azaltmak için neler yapabilirsiniz

Yürüyün ya da bisiklete binin.

İhtiyacınız kadar yiyecek tüketin.

Gereksiz su tüketiminden kaçınin

Gereksiz temizlik kimyasal tüketiminden kaçınınız

Gereksiz ışıkları söndürün.

Atıkları geri dönüşüm veya yeniden kullanım için atık kutularına atın.

Çamaşırlarınızı kurutucu kullanmak yerine asarak kurutun.

Her gün daha fazlasını yaparak canlılığı ve doğayı koruyun!

UYULMASI GEREKEN KURALLAR

Cami veya mescitte

- Temiz elbise ve düzgün kıyafetle girmeliyiz.
- Kapalı giyinmeye özen göstermeliyiz.
- Ayaklar ve çoraplar kirli olarak camideki halı ve kilimlere basmamalıyız.
- Bağırıp çağırmamalı yüksek sesle konuşmamalıyız.

Kültürel yerlerde

- Yüksek sesle ve argo sözlerle konuşmamalıyız.
- Kültürel alanlardaki arkeolojik ve kültürel eserlere zarar vermemliyiz.
- Başkalarını rahatsız edici davranışlardan sakınmalıyız.

Toplu taşıma araçlarında

- Yaşlı, çocuklu, engelli ve hamilelere her zaman binerken öncelik, seyir halinde oturacak yer ve inerken varsa yüklerine, engelli ise engel durumuna göre yardımcı olmalıyız.
- Her zaman ön kapıdan binip arka kapıdan inmeliyiz.
- Metro otobüs tranvay ve benzeri duraklı araçlarda inilecek duraktan önce hazırlığımızı yapıp zamanında araçtan inmeliyiz.

Doğal alanlarda

- Çevreyi temiz tutmalıyız, çöpleri yere atmamalıyız.
- Ağaç ve bitkilere zarar vermemliyiz.
- Evcil hayvanların peyzaj alanlarına zarar vermemliyiz.
- Çocukları yeşil alanların korunması ile ilgili bilgilendirmeliyiz.

Ziyaretiniz süresince içinde bulunduğunuz doğal çevreyi koruma çabalarımıza destek olmak için, doğa dostu (ekolojik) ürünler kullanmayı tercih ettiğiniz için teşekkür ederiz.

What can you do to reduce your carbon footprint?

Walk or ride a bicycle.

Do not waste food.

Avoid unnecessary water consumption.

Avoid unnecessary use of cleaning chemicals.

Turn off unnecessary lights.

Dispose of waste in recycling or reuse bins.

Hang your laundry to dry instead of using a dryer.

Preserve vitality and nature by doing more every day!

Things/rules to be followed

In a mosque or prayer hall

- We should enter with clean clothes and proper attire.
- We should be mindful of dressing modestly.
- We should not step on the mosque's carpets and rugs with dirty feet and socks.
- We should avoid shouting, yelling, or speaking loudly.

In cultural places

- We should enter with clean clothes and proper attire.
- We should not damage archaeological and cultural artifacts in cultural areas.
- We should avoid behavior that disturbs others.

On public transport

- We should always prioritize elderly, children, disabled, and pregnant individuals, offering them seats when boarding, helping with their belongings when they get off, and assisting the disabled based on their specific needs.
- We should always board from the front door and exit from the rear door.
- On metro, bus, tram, and similar stop-based vehicles, we should prepare to exit before reaching our stop and disembark on time.

In natural areas

- We should keep the environment clean and not litter.
- We should not harm trees and plants.
- We should ensure that pets do not damage landscaping areas.
- We should educate children about the preservation of green spaces.

